

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Ḥamishah ḥumshe torah

Bamberger, Seligmann Baer Bamberger, Seligmann Baer

Frankfurt am Main, 5665 [1904 oder 1905]

הכיא רפס.

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8783

ספר

א' כ' ה.

א י כ ה א

אִיכָהוּ יֹשְבֵה בְדָד תִּעִיר רַבְתִּי עִם הַיְתָה בְּאַלְמָנָה 1
 רַבְתִּי בְּגוֹיִם שׁוֹרְתִי בַּמְדִּינֹת הַיְתָה לְמַסִּי:
 2 בְּכֹו תִכְפֹּה בְּלִילָה וְדַמְעָתָהּ עַל לַחְיֹה אֵין לָהּ מִנְחָם מִכָּל־
 3 אַחֲבֵיבָהּ כָּל־רַעִיָה בָּנְהוּ בָהּ הָיוּ לָהּ לְאִיכָּיִים: גַּלְתָּה יְהוּדָה
 4 מֵעֵנִי וּמִרַב עֲבָדָה הִיא יֹשְבֵה בְּגוֹיִם לֹא מֵצָאָה מְנוּחַ כָּל־
 5 רֹדְפֶיהָ הַשְׁיִיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים: וְרַכִּי צִיּוֹן אֲכַלּוֹת מִכְּבִּלִי בְּאֵי
 6 מוֹעֵד כָּל־שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמְמִין כִּהְנִיָה נְאֻנְחִים בַּתּוֹלְתֶיהָ נוֹגֹת
 7 וְהִיא מֵרֵלָה: הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אִיכָּיָה שְׁלוֹ כִּי־יְהוָה הוֹגֵה
 8 עַל־רַב־פְּשָׁעֶיהָ עוֹלָלֶיהָ הִלְכוּ שָׁכְנֵי לִפְנֵי צָר: וַיֵּצֵא מִן־בֵּית
 9 צִיּוֹן כָּל־הַדְּרֹה הָיוּ שָׂרֵיהָ כְּאֵילִים לֹא־מֵצְאוּ מְרַעָה וַיִּלְכוּ
 10 בְּלֹא־כֹחַ לִפְנֵי הוֹדָף: זָכְרָה יְרוּשָׁלַם יְמֵי עֲנָיָה וּמְרוֹדֶיהָ כָּל־
 11 מַחְמַדֶּיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִיְמֵי קֹדֶם בְּנִפְלַע עֲמָה בִּיד־צָר וְאֵין עוֹזֵר
 12 לָהּ רֹאיוֹהָ צָרִים שִׁחְקוּ עַל־מִשְׁבַּתָּהּ: חֲטָא חֲטָאָה יְרוּשָׁלַם
 13 עַל־כֵּן לְנִדְהָ הַיְתָה כָּל־מִכְּבָדֶיהָ הוֹיְלוּהָ כִּי־רָאוּ עוֹרֹתָהּ גַם־
 14 הִיא נְאֻנְחָה וַתֵּשֶׁב אַחֲזוֹר: טַמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה
 15 אַחֲרֵיתָהּ וַתִּרְדַּךְ פְּלָאִים אֵין מִנְחָם לָהּ רָאָה יְהוָה אֶת־עֲנִיִּי כִּי
 16 הִגִּדִיל אוֹיֵב: יְדוּ פֶרֶשׁ צָר עַל כָּל־מַחְמַדֶּיהָ כִּי־רָאָתָה גוֹיִם
 17 בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ אֲשֶׁר צִוִּיתָה לֹא־יָבֹאוּ בִקְהַל לָךְ: כָּל־עַמָּה
 18 נְאֻנְחִים מִבְּקָשִׁים לָחֶם נָתַנוּ מַחְמוּדֵיהֶם בְּאֲכָל לְהַשִּׁיב נַפְשׁ
 19 רָאָה יְהוָה וַתִּבְיַטָה כִּי הֵייתִי זוֹלָלָה: לֹא אֵלֵיכֶם כָּל־עֲבָרֵי
 20 דְרָךְ הַבִּישׁוּ וּרְאוּ אִם־יֵשׁ מִכְּאוֹב כְּמִכְּאוֹבִי אֲשֶׁר עוֹלָל לִי אֲשֶׁר
 21 הוֹגֵה יְהוָה בַּיּוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ: מִמְרוֹם שְׁלַח־אֵשׁ בְּעֲצַמְתִּי
 22 וַיִּרְדְּפָה פֶרֶשׁ רִשְׁתִּי לְרֹגְלֵי הַשִּׁיבְנֵי אַחֲזוֹר נִתְנַנְּנִי שְׂמִמָּה כָּל־

א. ו. מכת ק' שם. יא. יתיר ו' שם. יב. ל' ועירא

14 היום יהוה: נשקד על פשעי בידו ישתרגו עלו על צוארי
 15 הכשיל פחי נתנני אדני בידי לא אוכל קום: סלה כל-
 אבירי ו אדני בקרבי קרא עלי מועד לשבר בחורי גת דרך
 16 אדני לבתולת בת יהודה: על אלה ו אני בוכיה עיני ועיני
 ירדה פים כי רחק ממני מנחם משיב נפשי היו בני שוממים
 17 כי גבר אויב: פרשה ציון בידיה אין מנחם לה צוה יהוה
 18 לעקב סביבו צריו היתה ירושלם לנדה ביניהם: צדיק
 הוא יהוה כי פיהו מריתי שמעו נא כל עפים וראו מכאבי
 19 בתולתי ובחורי הלכו בשבי: קראתי למאהבי המה רמוני
 פהני וזקני בעיר גועו כי בקשו אבל למו וישבו את נפשם:
 20 ראה יהוה כי צר לי מעי חמרמו נהפך לבי בקרבי כי מרו
 21 מריתי מחוץ שכלה חרב בבית כמות: שמעו כי נאנחה
 אני אין מנחם לי כל איבי שמעו רעתי לשו כי אתה עשית
 22 הבאת יום קראת ויהיו כמני: תבא כל רעתם לפניך
 ועולל למו באשר עוללת לי על כל פשעי כי רבות אנחתי
 ולבי רוי:

1 ב איכה יעיב באפו ו אדני את בת ציון השליך משמים ארץ
 2 תפארת ישראל ולא זכר הדם רגליו ביום אפו: בלע אדני
 לא חמל את כל נאות יעקב הרס בעברתו מבצרי בת יהודה
 3 הגיע לארץ חלל ממלכה ושריה: גדע בחרי אף כל קרו
 ישראל השיב אחור ימינו מפני אויב ויבער ביעקב באש
 4 להבה אכלה סביב: דרך קשתו כאויב נצב ימינו בצר
 ויהרג כל מחמדי עין באהל בת ציון שפך באש חמתו:
 5 היה אדני ו כאויב בלע ישראל בלע כל ארמנותיה שחת
 6 מבצריו וירכ בבת יהודה תאניה ואניה: ויחמס בגן שבו
 שחת מעדו שבת יהוה ו בציון מועד ושבת וינאץ בועם
 7 אפו מלך וכהן: זנח אדני מזבחו נאר מקדשו הסגיר ביד
 אויב חומת ארמנותיה קול נתנו בבית יהוה ביום מועד:
 8 חשב יהוה ו להשחית חומת בת ציון נטה קו לא השיב ידו

שם. יח. העמים קי. ב. ב. ולא ק

9 מבלע ויאכל-חל וחומה יחדו אמללו: ^ט שכבו בארץ שערויה
 אבד ושבר בריחה מלפה ושריה בגוים אין תורה גם-
 10 נביאיה לא-מצאו חזון מיהוה: ^י ישבו לארץ ידמו וקני בת-
 ציון העלו עפר על-ראשם חגרו שקים הורידו לארץ ראשון
 בתולת ירושלם: ^{יא} פלו בדמעות עיני חמרמרו מעי נשפה
 לארץ כבדי על-שכר בת-עמי בעטף עולל ויונק ברחבות
 קריה: ^{יב} לאמתם יאמרו איה דגן ויין בדתעטפם כחלל
 ברחבות עיר בהשתפה נפשם אל-חיק אמתם: ^{יג} מה-אעודה
 מה אדמה-לה תבת ירושלם מה אשוה-לה ואנחמה בתולת
 בת-ציון כי-גדול בים שכרה מי ירפא-לה: ^{יד} נביאיה חזו לה
 שוא ותפל ולא-גלו על-עונה להשיב שבתה ויחוו לה
 משאות שוא ומדורים: ^{טו} ספקו עליה בפנים כל-עברי דרה
 שרקו וינעו ראשם על-בת ירושלם הזאת העיר שיאמרו
 בלילת יפי משוש לכל-הארץ: ^{טז} פצו עליה פיהם כל-איביה
 שרקו ויחרקו-שן אמרו בלענו אה זה היום שקוינהו מצאנו
 ראינו: ^{יז} עשה יהוה אשר זמם בצע אמרתו אשר צוה מימי-
 קדם הרס ולא חמל וישמח עליה אויב הרים קרן צרה:
 18 צעק לבם אל-אדני חומת בת-ציון הורדי כנחל דמעה זמם
 ולילה אל-תתני פועת לה אל-תדם בת-עינה: ^{יט} קומי ורבי
 בליל לראש אשמרות שפכי כמים לפה נכח פני אדני שאי
 אליו כפיה על-נפש עולליה העטופים ברעב בראש כל-חוצות:
 20 ראה יהוה והביטה למי עוללת כה אם-תאכלנה נשים פרים
 עללי טפחים אם-יהרג במקדש אדני פהן ונביא: ^כ שכבו
 לארץ חוצות גער וזקן בתולתי ובחורי נפלו בחרב הרגת
 22 ביום אפה טבחת לא חמלת: תקרא כיום מועד מגורי
 מסכיב ולא היה ביום אף-יהוה פליט ושריד אשר-טפחתי
 ורביתי איבי כלם:

אני הנבר ראה עני בשכמ עברתי: אותי נהג וילך חשך 1/2 ג

ש.ט. ט' זעירא ש.ט. יג, אעידך ק' ש.ט. יד, שבוך ק' ש.ט. יז, כולו קמץ
 ש.ט. הא' כמגול ש.ט. יט, בלילה ק'

3 ולא-אור: אֵךְ בִּי יֵשֶׁב יִהְיֶה יְדוֹ כָּל-הַיּוֹם: בְּלֵא בְשָׂרִי
 4
 5 ועורִי שֶׁבַר עֲצֻמוֹתַי: בָּנָה עָלַי וַיִּקַּף רֹאשׁ וְהִלָּאָה: בְּמַחְשָׁבִים
 6
 7 הוֹשִׁיבֵנִי כְּמַתִּי עוֹלָם: גָּדַר בְּעֵדֵי וְלֹא אֵצֶא הַכְּבִיד נַחֲשֵׁתִי:
 8
 9 גַּם בִּי אֹזַעַק וְאֲשׁוּעַ שְׁחָם תִּפְלְתִי: גָּדַר דַּרְבֵּי בְּגוֹזֹת
 10
 11 נְתִיבוֹתַי עוֹה: דָּב אַרְבַּ הוּא לִי אֲרִיָּה בְּמִסְתָּרִים: דַּרְבֵּי
 12
 13 סוֹרֵר וַיִּפְשַׁחֲנִי שָׁמְנֵי שׁוֹמֵם: דָּרַךְ קִשְׁתּוֹ וַיִּצִיבֵנִי כַּמַּטְרָא
 14
 15 לַחֲץ: הִבִּיא בְּכַלְיָתִי בְּנֵי אֲשַׁפְתּוּ: הֵייתִי שֹׁחֵק לְכָל-עַמִּי
 16
 17 גְּנִינָתָם כָּל-הַיּוֹם: הִשְׁבִּיעַנִי בְּמַרְוֵרִים הַרְוֵנִי לַעֲנָה: וַיִּגְרַס
 18
 19 בְּחֻצָּץ שְׁנֵי הַכְּפִישָׁנִי בְּאֶפֶר: וַתִּזְנַח מִשְׁלוֹם נַפְשִׁי נִשְׁתִּי
 20
 21 טוֹבָה: וְאָמַר אֲבָד נִצְחִי וַתּוֹחַלְתִּי מִיְהוָה: זָכַר-עֲנִי
 22
 23 וּמְרוֹדֵי לַעֲנָה וְרֹאשׁ: זָכֹר תִּזְכּוֹר וַתִּשְׁיַח עָלַי נַפְשִׁי: זֹאת
 24
 25 אָשִׁיב אֶל-לִבִּי עַל-בֶּן אוֹחִיל: חֲסֵדִי יְהוָה בִּי לֹא-תִמְנַע בִּי
 26
 27 לֹא-כָלוּ רַחֲמָיו: חֲדָשִׁים לְבַקָּרִים רַבָּה אֲמוֹנָתְךָ: חֲלָקִי
 28
 29 יְהוָה אָמַרָה נַפְשִׁי עַל-בֶּן אוֹחִיל לוֹ: טוֹב יְהוָה לִקְוֹ לְנַפְשׁ
 30
 31 תִּדְרָשְׁנֵנוּ: טוֹב וַיְחִיל וְדוּמָם לַתְּשׁוּעָת יְהוָה: טוֹב לְנֶבֶר
 32
 33 בִּי-יֵשׂא עַל בְּנֵעוֹרָיו: יֵשֶׁב בְּדָד וַיִּדַּם בִּי נָטַל עָלָיו: יִתֵּן
 34
 35 בְּעַפְר פִּיהוּ אוֹלֵי יֵשׁ תִּקְוָה: יִתֵּן לְמַבְהוּ לְחֵי יִשְׁבַּע בְּחַרְפָּה:
 36
 37 בִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדָנִי: בִּי אִם-הוֹנָה וְרַחֵם בְּרַב חֲסָדָיו:
 38
 39 בִּי לֹא עָנָה מְלָכּוֹ וַיִּגָּה בְּנֵי-אִישׁ: לְדַבָּא תַתַּח רַגְלָיו כָּל
 40
 41 אֲסִירֵי אֶרֶץ: לַהֲטוֹת מִשְׁפַּט-גָּבַר נֶגֶד פָּנָי עָלְיוֹן: לַעוֹת
 42
 43 אָדָם בְּרִיכּוֹ אֲדָנִי לֹא רָאָה: מִי זֶה אָמַר וַתְּהִי אֲדָנִי לֹא
 44
 45 צָוָה: מִפִּי עָלְיוֹן לֹא תִצֵּא הַרְעוֹת וְהַטּוֹב: מַה-יִתְּאוּנָן
 46
 47 אָדָם חֵי גֶבַר עַל-חַטָּאוֹ: נַחֲפָשָׁה דַרְכֵינוּ וְנַחֲקָרָה וְנִשְׁוֹבָה
 48
 49 עַד-יְהוָה: נִשְׂא לְכַבְּנוּ אֶל-בְּפָיִם אֶל-אֵל בְּשָׁמַיִם: נַחֲנוּ
 50
 51 פִּשְׁעֵנוּ וּמְרִינוּ אֶתְּהָ לֹא סָלַחַת: סִפּוֹתָה כַּאֲף וַתִּרְדַּפְּנוּ
 52
 53 הַרְגַּת לֹא חֲמַלְתָּ: סִפּוֹתָה בַעֲנָן לֵךְ מַעֲבֹר תִּפְלָה: סִחֵי
 54
 55 וּמְאוּס תְּשִׁימֵנוּ בְּקֶרֶב הָעַמִּים: פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם כָּל-אֵיבֵינוּ:

ג. י. ארי ק' שם. טו. קמץ בוי"ק שם. כ. וחשוך ק' שם. כב. קמץ בוי"ק
 שם. לב. חסריו ק' שם. לה. חצי הספר שם. לה. קמץ בוי"ק שם. לט. חטאיו ק'
 שם. מא. קמץ בוי"ק

47 פחד ופחת היה לנו השאת והשבר: פלגי־מים תרד עיני
 48 על־שבר בת־עמי: עיני נגרה ולא תדמה מאין הפגות:
 49 עד־ישקיף וירא יהוה משמים: עיני עוללה לגפשי מבל
 50 בנות עירי: צוד צדוני בצפר איבי חנם: צמתו בבור תי
 51 וידו־אכן בי: צפוי־מים על־ראשי אמרתי נגורתי: קראתי
 52 שמה יהוה מבור תחתיות: קולי שמעת אל־תעלם אוני
 53 לרוחתי לשועתי: קרבת ביום אקראך אמרת אל־תירא:
 54 רבת אדני ריבי גפשי נאלת תי: ראיתה יהוה עותתי
 55 שפטה משפטי: ראיתה כל־נקמתם כל־מחשבתם לי:
 56 שמעת הרפתם יהוה כל־מחשבתם עלי: שפתי קמו
 57 והגיונם עלי כל־היום: שבתם וקמתם הביטה אני
 58 מנגינתם: תשיב להם גמול יהוה כמעשה ידיהם: תתן
 59 להם מגנת־לב תאלתה להם: תרדף באף ותשמידם מתחת
 60 שמי יהוה:

איכה יועם זרב ישנא הפתם המוב תשתפכנה אבני־קדש
 1 בראש כל־חוצות: בני ציון תיקרים המסלאים בפז איכה
 2 נחשבו לנבלי־חרש מעשה ידי יוצר: גם־תנין חלצו שד
 3 הניקו גוריהן בת־עמי לאכזר כי ענים במדבר: דבק לשון
 4 יונק אל־חכו בצמא עוללים שאלו לחם פרש אין להם:
 5 האכלים למעדנים נשמו בחוצות האמנים עלי תולע חבקו
 6 אשפתות: ויגדל עון בת־עמי מחטאת סדם ההפוכה כמו־
 7 רגע ולא־חלו בה ידיים: וכו גזירה משלג צחו מהלב אדמו
 8 עצם מפנינים ספיר גזרתם: חשה משחור הארם לא נפרו
 9 בחוצות צפד עורם על־עצמם יבש היה כעין: טובים היו
 10 חללי־חרב מחללי רעב שהם יזכו מדקרים מתנובות שדי:
 11 ידי נשים רחמניות בשלו ילדיהן היו לברות למו בשבר בת־
 12 עמי: בלה יהוה את־חמתו שפה חרון אפו ויצת־אש בציון
 13 ותאכל יסדתי: לא האמינו מלכי־ארץ וכל ישבי תבל כי

ד. ג. חנים קרי שם. כיענים קרי שם. ט. ב. טעמים
 שם. יכ. כל קרי

13 יבא צר ואיב בשערי ירושלם: מחטאת נביאיה עונת
 14 כהניה השפכים בקרבה דם צדיקים: נעו עורים בחוצות
 15 נגאלו בדם בלא יוכלו יגעו בלבשיהם: סורו ממא קראו
 למו סורו סורו אל-תגעו כי נצו גם-נעו אמרו בגוים לא
 16 יוספו לגור: פני יהוה חלקם לא יוסיף לתביטם פני כהנים
 17 לא נשאו זקנים לא חננו: עודינה הכלינה עינינו אל-
 18 עזרתנו הכל בצפתנו צפינו אל-גוי לא ישוע: צרו צעדינו
 19 מלכת ברחבתינו קרב קצנו מלאו ימינו כי-בא קצנו: קלים
 היו רדפינו מנשרי שמים על-ההרים דלקנו במדבר ארכו
 20 לנו: רוח אפינו משיח יהוה נלכד בשחיתותם אשר אמרנו
 21 בצלו נחה בגוים: ישי ושמחי בת-אדום יושכתי
 22 בארץ עוז גם-עליה העבר-כוס תשכרי ותתערי: תם-
 עונך בת-ציון לא יוסיף להגלותך פקד עונך בת-אדום נלה
 על-חטאתיך:

ה' 1/2 זכר יהוה מההיה לנו הביט וראה את-חרפתנו: נחלתנו
 3 נהפכה לזרים בתינו לנכרים: יתומים היינו אין אב
 4 אמתינו כאלמנות: מימינו בכסף שתינו עצינו במחיר
 5 יבאו: על צוארנו נרדפנו יגענו לא הונח לנו: מצרים
 6 נתנו יד אשור לשבע לחם: אכתינו חטאו אינם אנתנו
 7 עונתיהם סבלנו: עבדים משלו בנו פרק אין מידם:
 8 בנפשונו נביא לחמנו מפני חרב המדבר: עזרנו כתנור
 9 נכמרו מפני ולעפות רעב: נשים בציון עזו בתלת בערי
 10 יהודה: שרים בידם נתלו פני זקנים לא נהדרו:
 11 בחורים טחון נשאו ונערים בעץ כשלו: זקנים משער
 12 שכחו בחורים מנגינתם: שבת משוש לבנו נהפך לאכל
 13 מחולנו: נפלה עטרת ראשנו אויבנו לנו כי חטאנו:
 14 על-זה היה רוע לבנו על-אלה חשכו עינינו: על הר-

שם טו. זקנים ק' שם. יו. עורינו ק' שם. כא. יחיר י. ה. א' הביטה ק'
 שם. ג. ואין ק' שם. ה. קמץ כז"ק שם. ולא ק' שם. ז. ואינם ק'
 שם. ואנחנו ק'

- 19 צִיֵּן שְׁשָׁמִם שׁוֹעֲלִים הַלְכוּ-בוֹ: אַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב
 20 בְּסֵאֶף לְדוֹר וָדוֹר: לָמָּה לְגִצָּח תִּשְׁכַּחַנוּ תַּעֲזֹבוּנוּ לְאַרְצָה
 21 יָמִים: הִשִּׁיבֵנוּ יְהוָה וְאֵלֶיךָ וְנָשׁוּב׃ חֲדָשׁ יָמֵינוּ בְּקָדְשׁ:
 22 בִּי אִם-מָאֵס מְאִסְתָּנוּ קִצְפָּת עָלֵינוּ עַד-מָאֵד:

שם. כא, ונשובה ק'

השיבנו יהוה אליך ונשובה חדש ימינו בקדש: